

пристосування стратегічного управління до вимог оточення. Поширення Foresight досліджень свідчить про зростання їх значення як інструменту антиципації майбутнього. Foresight являє собою методологію, суть якої полягає не так у прогнозуванні майбутнього, як в узгодженому виробленні рішень щодо майбутнього. Фактично Foresight вирішує проблему досягнення консенсусу щодо майбутнього, активізуючи топ-менеджерів.

Література

1. Ансофф И. Стратегическое управление / И. Ансофф; [пер. с англ.]; [под ред. Л.И. Евенко]. – М.: Экономика, 1989. – 560 с.
2. PARP. Foresight Technologiczny. Tom 1: Organizacja i metody. – Warszawa, 2005. – 201 с.
3. Cuhls K. From Forecasting to Foresight Processes – New Participative Foresight Activities in Germany / K. Cuhls // Journal of Forecasting. – Vol. 23. – 2003. – P. 93-111.
4. Georghiou L. Future of Foresighting for Economic Development / L. Georghiou // UNIDO Technology Foresight Summit, Budapest, 2007.
5. Martin B. Foresight in Science and Technology / B. Martin // Technology Analysis and Strategic Management. – Vol. 7. – 1995.
6. Поплавська Ж.В. Вдосконалення стратегічного управління шляхом використання концепції FORESIGHT / Ж.В. Поплавська // Стратегія економічного розвитку України. – 2014. – № 34. – С. 119-123.

Гурницька К. О., ст. гр. ФСТМ-11
Костецький В. В., к.е.н., доцент

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

Реальна дійсність свідчить, що в умовах ринкової економіки основною структурною ланкою державного господарського механізму стає підприємство. Саме на рівні підприємства створюється необхідна суспільству продукція, проводяться певні види робіт, надаються різноманітні послуги. Кризові явища в економіці змушують адміністративно-управлінський апарат сучасних суб'єктів господарювання проводити серйозну роботу щодо раціоналізації своєї діяльності для поліпшення фінансових результатів та зміцнення конкурентної переваги на ринку.

На сучасному етапі розвитку ринкового середовища власників підприємств цікавить не тільки отримання прибутку, а і його максимізація. Для досягнення цієї мети на перший план виходять питання щодо ефективного управління прибутком, так як розмір отриманого прибутку має досить велике значення в діяльності підприємства. Величина прибутку підприємства впливає на формування фінансових ресурсів підприємства, збільшення його ринкової вартості, ефективність виробничої діяльності підприємства, економічний розвиток держави шляхом поповнення державного бюджету сплатою податків,

зборів, обов'язкових платежів. Отже, значна роль прибутку в розвитку підприємства, а також держави, визначає необхідність дослідження питань ефективного управління прибутком підприємств.

Значну увагу проблемам управління прибутком, питанням формування та використання прибутку підприємств приділяли такі українські та зарубіжні вчені, як: І.Т. Балабанов, І.О. Бланк, М.Д. Білик, Є. Брігхем, Дж. К. Ван Хорн, Дж. Джуран, А. Дайле, П. Друкер, П.В. Єгоров, А.М. Ковальова, Л.А. Костирко, Ю.Г. Лисенко, В.П. Стасюк та інші.

Вклад вітчизняних вчених у вирішення питань управління прибутком підприємства є вагомим, але при цьому слід звернути увагу на об'єктивну необхідність подальшого поглиблення теоретичних засад щодо формування ефективної політики управління прибутком підприємства.

Головною метою управління прибутком є визначення шляхів найбільш ефективного його формування та оптимального розподілу, що спрямовані на забезпечення розвитку діяльності підприємства та зростання його ринкової вартості.

Так, Бланк І.О. виділяє п'ять основних принципів, що лежать в основі управління прибутком [1, с. 48-50]:

- інтегрованість із загальною системою управління підприємством. Так як прибуток є основним узагальнюючим показником діяльності всього підприємства, то будь-які управлінські рішення, в остаточному підсумку, впливають на його обсяг. Тому управління прибутком повинне бути безпосередньо пов'язане з усією системою управління підприємством;

- комплексний характер прийняття управлінських рішень;

- високий динамізм управління. Постійні зміни умов зовнішнього й внутрішнього середовища вимагають від системи управління прибутком здатності швидко пристосовуватися до цих змін;

- варіативність підходів до розробки окремих управлінських рішень. Найбільш вірне управлінське рішення можна сформулювати тільки в тому випадку, якщо аналізуються кілька альтернативних сценаріїв розвитку господарської діяльності підприємства;

- орієнтованість на стратегічні цілі розвитку підприємства. Формування цілей управління прибутком повинне здійснюватися з урахуванням стратегічних пріоритетів розвитку господарської діяльності.

Виходячи із мети управління прибутком, у процесі управління доцільно вирішити наступні завдання [2, с. 31]:

- а) оптимізація обсягу прибутку, що відповідає ресурсному потенціалу підприємства й ринковій кон'юктурі;

- б) досягнення максимально можливої відповідності між обсягом сформованого прибутку й припустимим рівнем ризику. Між цими параметрами спостерігається прямо пропорційна залежність;

в) забезпечення високої якості сформованого прибутку. Це означає, що резерви його росту повинні бути в першу чергу реалізовані за рахунок операційної (поточної) діяльності й реального інвестування чистого прибутку, що створює базу для подальшого розвитку підприємства;

г) формування за рахунок прибутку обсягу фінансових ресурсів, достатніх для розвитку підприємства в майбутньому. Ці грошові ресурси концентруються в складі фонду нагромадження й спрямовуються на фінансування витрат капітального характеру;

д) розробка ефективних програм участі персоналу в прибутку підприємства, що дозволяють зблизити інтереси власників і найманих робітників;

е) створення умов для збільшення ринкової вартості підприємства, що визначається рівнем капіталізації прибутку. Підприємство самостійно встановлює пропорції розподілу прибутку на капіталізуючу й споживану її частини. При цьому враховуються умови й завдання господарської діяльності.

У структурі механізму управління прибутком можна виділити наступні елементи: ринковий механізм регулювання формування й використання прибутку; державне нормативно-правове регулювання питань формування й розподілу прибутку підприємства; внутрішній механізм регулювання окремих аспектів формування, розподілу й використання прибутку підприємства; система конкретних методів і прийомів здійснення управління прибутком [1, с. 143].

Для аналізу впливу зовнішніх чинників на обсяг прибутку конкретного підприємства слід використовувати дані управлінського та маркетингового аналізу, що мають проводитися на кожному підприємстві, інформацію спеціалізованих консалтингових фірм, статистичні дані за регіонами, по країні в цілому, вибіркові статистичні та аналітичні дослідження по галузях і групах підприємств, які проводяться органами державної статистики [4, с. 47].

Стосовно політики управління розподілом прибутку підприємства, то вона повинна відображати основні вимоги загальної стратегії розвитку підприємства, забезпечувати підвищення його ринкової ціни, формувати необхідні обсяги інвестиційних ресурсів, забезпечувати матеріальні інтереси власників і працівників [3].

Система управління прибутком має бути органічно інтегрована із загальною системою управління підприємством, оскільки прийняття управлінських рішень у будь-якій сфері діяльності підприємства прямо або опосередковано впливає на рівень прибутку, який, у свою чергу, є основним джерелом фінансування розвитку підприємства та зростання доходів його власників і працівників [5, с. 84].

Отже, прибуток підприємства є важливою економічною категорією і виступає об'єктом управління. Прибуток є джерелом формування фінансових

ресурсів підприємства – чим вищий рівень прибутку, тим менша потреба підприємства у залученні фінансових коштів із зовнішніх джерел і вищий рівень самофінансування.

Прибуток являє собою різницю між сукупними доходами і сукупними витратами підприємства або між ціною реалізації та собівартості продукції та характеризує кінцевий фінансовий результат діяльності підприємства. Його одержання є обов'язковою умовою забезпечення самофінансування діяльності та зміцнення конкурентоспроможності на ринку.

Таким чином, прибутковість є основним критерієм оцінки виробничо-господарської діяльності кожного підприємства, а прибуток як економічна категорія відображає кінцеву грошову оцінку виробничої і фінансової діяльності та є визначальним критерієм ефективності господарювання.

Підвищення рентабельності виробництва та інвестиційної привабливості підприємства, зміцнення конкурентоспроможності вимагають застосування ефективних підходів до управління прибутком суб'єкта господарювання з метою його максимізації.

Література

1. Бланк И.А. Управление прибылью / И.А. Бланк. – К.: Ника-Центр, Эльга, 2002. – 752 с.
2. Бочаров В.В. Финансовые моделирование: учеб. пособ. / В.В. Бочаров. – СПб.: Питер, 2000. – 208 с.
3. Блонська В.І. Вдосконалення формування та використання прибутку підприємства / В.І. Блонська, О.І. Вужинська // Науковий вісник НЛТУ України. – 2008. – № 18.1. – С. 122-128.
4. Горячева К.С. Інформаційно-аналітичне забезпечення фінансової безпеки підприємства / К.С. Горячева // Актуальні проблеми економіки. – 2003. – № 9. – С. 43-47.
5. Пігуль Н.Г. Управління прибутком підприємства / Н.Г. Пігуль // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: збірник наукових праць. – Суми: ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2010. – Вип. 28. – С. 79-85.

Дмитришин Ю. В., ст. гр. ФО-41
Стефанів І. Ф., к.е.н., доцент

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕДУРИ БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВ

Сьогодні, в умовах нестабільної політичної ситуації, на теренах нашої держави виникають різні загрози для вітчизняних підприємств, а однією із них є втрата їх фінансової спроможності. Відбувається нарощення негативних тенденцій, таких як економічна криза, що викликає зменшення попиту, призводить до неефективної діяльності підприємств та найголовніше – до відсутності резервів, які б спрямовувалися на виконання зобов'язань перед